

Список літератури:

1. Рябініна Е. Как выбирать недвижимость / Е. Рябініна // Азбука недвижимости [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.russiantoronto.com/restate/reinfo-09.asp>.
2. Клопов І.О. Когнітивне моделювання політики ціноутворення на ринку житлової нерухомості / І.О. Клопов, Т.С. Вакулєнко // Глобальні та національні проблеми економіки. – Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського. – 2015. – № 5. – С. 242–429 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/issue-5-2015>.
3. Карминский А.М. Рейтинги в экономике: методология и практика / А.М. Карминский, А.А. Пересецкий, А.Е. Петров ; под ред. А.М. Карминского. – М. : Финансы и статистика, 2005. – 235 с.
4. Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент / В.В. Ковалев. – М. : Финансы и статистика, 2006. – 768 с.
5. Офіційний портал Запорізької міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://meria.zp.ua/test/index.php?id=274>.
6. Офіційний портал департаменту архітектури та містобудування міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://meria.zp.ua/test/index.php?id=280>.
7. Мітра. Агентство нерухомості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mitra.zp.ua/>.

Вакулєнко Т. С.

Запорожская государственная инженерная академия

АНАЛИЗ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ РАЙОНА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЭКСПЕРТНЫХ РЕЙТИНГОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Резюме

Разработана и исследована рейтинговая оценка привлекательности жилых районов города. Предложенная рейтинговая оценка позволяет быстро и эффективно принимать адекватные управленческие решения применительно к ценовой политике на рынке недвижимости. Представленные критерии рейтинга максимально широко учитывают основные потребности населения при формировании спроса на жилую недвижимость как на первичном, так и на вторичном рынках жилья. По результатам рейтинга проведен анализ инвестиционной привлекательности районов города.

Ключевые слова: жилая недвижимость, рейтинг, привлекательность района, жилая зона.

Vakulenko T. S.

Zaporozhye State Engineering Academy

THE ANALYSIS OF THE ATTRACTIVENESS OF THE AREA WITH THE USE OF EXPERT RATING TECHNOLOGIES

Summary

The paper has been developed and investigated rating of the residential area attractiveness of the city. The proposed rating of quickly and efficiently takes appropriate management decisions with respect to pricing in the property market. The criteria rated as widely as possible take into account the basic needs of the population in the formation of the demand for residential real estate, both in primary and secondary housing market. According to the rating analysis was carried out of the investment attractiveness of residential areas of the city.

Keywords: residential real estate, rating, the attractiveness of the area, living area.

УДК 005.21:339.565:658.8

Ващенко Т. В.

Сумський державний університет

АКТУАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ІМПОРТОЗАМІЩЕННЯ В КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Досліджено теоретичні й практичні аспекти проблеми формування та реалізації стратегії управління промисловим підприємством на засадах імпортозаміщення. Розглянуто проблеми, що спонукають вітчизняного виробника до пошуку новітніх підходів управління процесами виробництва продукції, та результати реалізації стратегії імпортозаміщення. Запропоновано комплекс елементів організаційно-економічного механізму управління стратегією імпортозаміщення промислового підприємства.

Ключові слова: диверсифікація, імпортозаміщення, експорт, імпорт, стратегія підприємства, організаційно-економічний механізм управління.

Постановка проблеми. Протягом останніх років відбувається поступова втрата вітчизняними виробниками низки сегментів внутрішнього ринку товарів, що пов'язано зі значними структурними деформаціями в національній економіці та низькою конкурентоспроможністю багатьох

підприємств. Низькі темпи розширення внутрішнього ринку становлять загрозу національній безпеці України в економічній сфері, обмежуючи перспективи економічного зростання у довгостроковій перспективі і формуючи значні ризики для конкурентоспроможності економіки. Ураховуючи

зовнішньоторговельні тенденції, що склалися, та характер чинників впливу на економічні процеси вітчизняних виробників, можна прогнозувати, що взаємодія з країнами СНД буде ускладнюватися. Тому для збереження існуючих позицій та нарощування їхньої економічної ефективності промисловим підприємствам необхідно забезпечити переорієнтацію на потенційних партнерів як на сході, так і на заході що сприятиме мінімізації від'ємного торговельного сальдо. Налагодження імпортозамінного виробництва дозволить вирішити ці та інші питання й сприятиме розвитку підприємства у стратегічному плані.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Найбільш відомими дослідниками стратегічного управління організації є І. Ансофф [1], Д. Аакер, М. Альберт, М. Мескон, Ф. Хедоурі [2]. Питання перспектив розвитку вітчизняних підприємств, їхнього виходу з кризового стану широко висвітлюються в роботах таких вчених, як Ю.М. Барташевська [3], Я.А. Жаліло [4], Д.Ю. Крамської [5], А.А. Мазаракі [6], Т.М. Мельник [4], Л.І. Михайлова [8], Л.І. Федулова [9], М.М. Якубовський [10] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість досліджень у сфері стратегічного управління підприємством, питання імпортозаміщення висвітлено недостатньо. Науковці розглядають політику імпортозаміщення з точки зору реалізації готової продукції. Це актуально у сфері медицини, хімічної промисловості, побутової техніки, товарів повсякденного вжитку. Однак питання заміщення імпортованих комплектуючих та сировини, до яких так прив'язані національні виробники машинобудівного комплексу, практично не висвітлено.

Мета статті полягає у дослідженні основних проблем, перспектив та механізму реалізації імпортозамінного виробництва комплектуючих готової продукції промислового підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогоднішній день стратегічне управління розвитком підприємства носить усе більш індивідуальний характер, який залежить від особливостей функціонування суб'єкта господарської діяльності. Тому вибір стратегічних кроків в організаційно-управлінській схемі діяльності промислового підприємства набуває інноваційного характеру діяльності. Система управління промисловим підприємством на засадах імпортозаміщення передбачає комплекс елементів, узгодження яких призводить до виконання головної мети діяльності підприємства, а саме максимізації прибутку.

Виробничі потужності сучасних промислових підприємств використовуються не повно з причини обмеженості збуту основної продукції. Цей фактор впливає на витрати виробництва та ціну останньої. У таких умовах підприємствам машинобудівної галузі необхідно знаходити нові вигідні напрями для диверсифікації своєї діяльності.

Насамперед диверсифікація діяльності промислового підприємства дає можливість формування замкнутого циклу виробництва та підвищення конкурентоспроможності продукції та комплектуючих, що випускається підприємством, через здатність до варіації та контролю якості та собівартості. Така стратегія є взаємопов'язуючою, тобто дозволяє знизити ціну продукції та збільшити прибутку.

Новітні стратегії диверсифікації виробництва є інструментом руху капіталу між галузями в

рамках однієї держави, забезпечення імпортозаміщення, створення умов демонополізації економічних процесів і нових робочих місць, розвитку самого виробництва та оптимізації галузей промислового значення, створення замкнутих циклів виробництва в рамках вітчизняної економіки, зниження ризиків економічного та політичного дисбалансу у світі, залучення інвестицій, необхідних для створення промислових груп та технологічних комплексів. Одним із вагомих факторів впливу на впровадження стратегій диверсифікації виробництва є зменшення залежності від постачання вузлів, деталей та комплектуючих з інших країн та покращання торговельного балансу вітчизняної економіки [11].

Сучасна продукція підприємств машинобудівної галузі характеризується жорсткими вимогами до якості як з боку споживачів, так і з боку міжнародних нормативних вимог. Реалії сьогодення такі, що досягти відповідності продукції суворим стандартам при застосуванні застарілого виробничого обладнання дуже важко або це потягне за собою високу собівартість продукції. Тому задля досягнення конкурентного паритету з імпортною продукцією вітчизняним підприємствам слід модернізувати і виробничі потужності, що забезпечить зменшення виробничих витрат, скорочення термінів виробництва і призведе до зменшення собівартості продукції та підвищення якості.

Отже, виробничо-технічна база повинна відповідати рівню продукції, яка на ньому виготовляється. Тому вітчизняні підприємства для досягнення конкурентоспроможного положення на світовому ринку мають виготовляти відповідний продукт, а для цього вони повинні мати відповідне виробниче оснащення. За таких умов виконується умова інноваційного балансу розвитку підприємства. У разі впровадження стратегій інноваційного розвитку промислового підприємства на базі застарілого виробничо-технічного оснащення підприємство зможе отримати лише незначний ефект.

Підприємство при виготовленні промислового продукту залежне від багатьох чинників, особливо від постачальників сировини та комплектуючих. Підприємства з неповним виробничим циклом знаходяться в зоні залежності від інших машинобудівних підприємств, тому прийняття рішення стосовно впровадження новітніх стратегій інноваційного розвитку має бути обґрунтованим та фундаментальним, брати до уваги чинники ризику та сценарії розвитку подій з урахуванням усіх мікротмакросчинників. Тому є раціональні мотиви для впровадження інноваційної стратегії розвитку підприємств машинобудівної галузі – стратегії імпортозаміщення.

Підприємство як економічна система у своїй діяльності має головну мету – отримання прибутку у довгостроковій перспективі, досягнення якої можливе за умов виробництва та реалізації конкурентного продукту, здатного задовольнити потреби та побажання споживача у повній мірі. Також слід урахувувати, що діяльність підприємств машинобудівної галузі є основою для наповнення бюджету як окремих регіонів, так і держави в цілому. При цьому більшість гігантів та підприємств середньої ланки виробництва промислової продукції взаємопов'язані між собою. Тому державі вигідно сприяти даним учасникам ринкових відносин у виробництві та реалізації цілісного національного продукту з метою зосередження виробничих потужностей, робочих місць та фінан-

сів у межах кордонів України, а грошовий обіг має працювати на користь вітчизняних підприємств, їхні модернізацію та розвиток.

Стратегія імпортозаміщення ґрунтується на модернізації виробництва, підвищенні якості виробленого товару, технологій підприємства, впровадженні інновацій. Це особливо актуально для держави, рівень виробничих галузей якої відстає від рівня країн, з якими вона взаємодіє.

Поетапна реалізація стратегії імпортозаміщення призводить до позитивних зрушень у країні. Основні з них наведено на рис. 1.

Модернізація виробництва сьогодні є чи найбільш актуальною темою в економічних і політичних колах. Фінансова криза 2008 р. була однією з причин зростання цього інтересу, адже стало зрозуміло, що висока частка сировини в експорті робить нашу країну сировинним придатком для розвинених європейських країн, висока залежність від світової кон'юнктури, цін на нафту та газ робить національного виробника вразливим. Потрібно також урахувати той факт, то відбувається значне збільшення залучення всіх країн у світову економіку в процесі глобалізації. Тому є необхідним сконцентрувати свої зусилля на розвитку інновацій у виробничих процесах бюджетоутворюючих галузей держави.

Одним з основних елементів розвитку промислових галузей країни є залучення інвестицій. Залучаючи капітал або безпосередньо, або шляхом створення відповідних умов для ведення бізнесу, держава стимулює розвиток тих галузей промисловості, куди спрямовуються кошти. Але важливо відзначити, що інвесторів цікавлять галузі, що забезпечують високі прибутки і швидке повернення капітальних вкладень, а наукоємне і високотехнологічне виробництво навряд чи буде володіти цими параметрами. Тому тут дуже важливо, щоб держава працювала над позитивним інвестиційним кліматом та створенням привабливих умов для інвесторів (податкові пільги, звільнення від митних зборів тощо).

На рівні держави одним із визначальних завдань є розвиток експорту держави. Імпортозаміщення може виступати в якості перехідного етапу до експортної орієнтації, тому воно, безумовно, повинно бути підпорядковане довгостроковій меті. Основною метою має бути максимальна інтеграція в світовий поділ праці, орієнтація на виробництво тих товарів, які є найбільш конкурентоспроможними.

Нарощування обсягів експорту і зростання ВВП тягне за собою приріст імпорту, бо в структурі готової продукції міститься висока доля імпортованих складових. Саме тому робота зі зниження імпортоємності продукції є дуже важливою та актуальною, так як ігнорування цієї задачі призведе до того, що при економічному зростанні країни макроекономічні проблеми лише ускладнюватимуться. Одне із завдань імпортозаміщення – зниження саме імпортоємності ВВП та експорту.

Випереджальний розвиток машинобудування, здійснює насичення виробничих процесів новими технічними засобами і технологіями, є основним джерелом інноваційного розвитку та подальшого економічного зростання країни, підвищення ефективності й продуктивності суспільної праці та зростання добробуту населення. Проте наразі

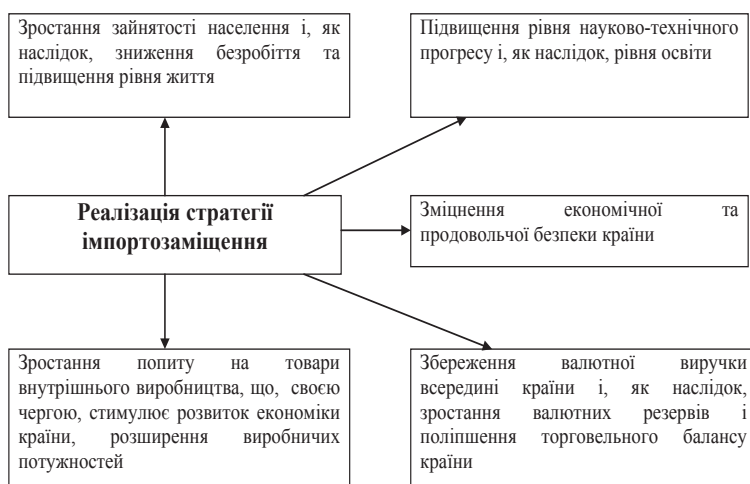

Рис. 1. Результати реалізації стратегії імпортозаміщення

Джерело: [12]

практично всі галузі вітчизняного виробництва переживають період стагнації. Більш того, у країні практично немає розробленої та чітко вираженої державної промислової політики, відсутність якої не дозволяє повною мірою задіяти основні інструменти і механізми інноваційного розвитку.

Слід також визнати, що первинною і головною причиною такого становища є відсутність обґрунтованої, що базується на досягненнях науки й техніки, єдиної державної стратегії перетворення і випереджаючого розвитку вітчизняного виробника галузі машинобудування.

Разом із тим в Україні є всі необхідні умови для випереджаючого розвитку машинобудування. Це насамперед власна сировинна база, достатній науковий, інтелектуальний, кадровий, виробничий та інші потенціали. Але, головне, існують чітке розуміння ситуації з боку керівництва держави й політична воля до її зміни в кращу сторону. Сьогодні нам просто життєво необхідна переорієнтація вітчизняного машинобудування на інтенсивний, випереджальний шлях розвитку, що передбачає вирішення комплексу накопичених взаємопов'язаних і взаємозумовлених проблем технологічної, технічної, законодавчої, нормативно-правової, фінансово-економічної, освітньої, кадрової баз.

На жаль, для всіх найважливіших напрямів галузі сучасного вітчизняного машинобудування характерна загальна проблема – глобальна залежність від імпорту не лише основних комплектуючих елементів, але й виробів у цілому, а також проблема контрафакції використовуваних у реальному виробництві комплектуючих. При такій ситуації імпортозаміщення тільки покладе початок боротьби з імпортозалежністю. У довгостроковій перспективі зниження залежності від імпорту можливе лише за рахунок інновацій, стимулювання інвестицій і створення нових інноваційних виробництв.

Імпортозаміщення завжди являло і являє собою відомий тип економічної стратегії та промислової політики будь-якої держави, спрямованої на захист внутрішнього виробника шляхом заміщення імпортованих промислових товарів товарами національного виробництва. При цьому результатом продуманої політики імпортозаміщення має стати підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції за допомогою стимулювання технологічної модернізації виробництва, підвищення його ефективності та освоєння нових

конкурентоспроможних видів продукції з відносно високою доданою вартістю.

Ключовим у цьому питанні є саме випуск продукції з високою доданою вартістю. При цьому основними критеріями процесу імпортозаміщення є економічна, соціальна і стратегічна доцільність, а також проблема забезпечення стійкості зовнішньоторговельного сальдо. Питання стійкості зовнішньоторговельного сальдо є питанням стабільності ресурсного забезпечення вітчизняної

економіки, а отже, найважливішим питанням економічної безпеки.

Підвищення доданої вартості готової продукції промислового виробництва можливе лише при зростанні конкурентоспроможності вітчизняного виробництва. Відповідно, для цього потрібно модернізувати виробництво і використовувати передові механізми по просуванню товарів.

Стратегія імпортозаміщення повинна спиратися на розвиток усього виробництва, підвищення

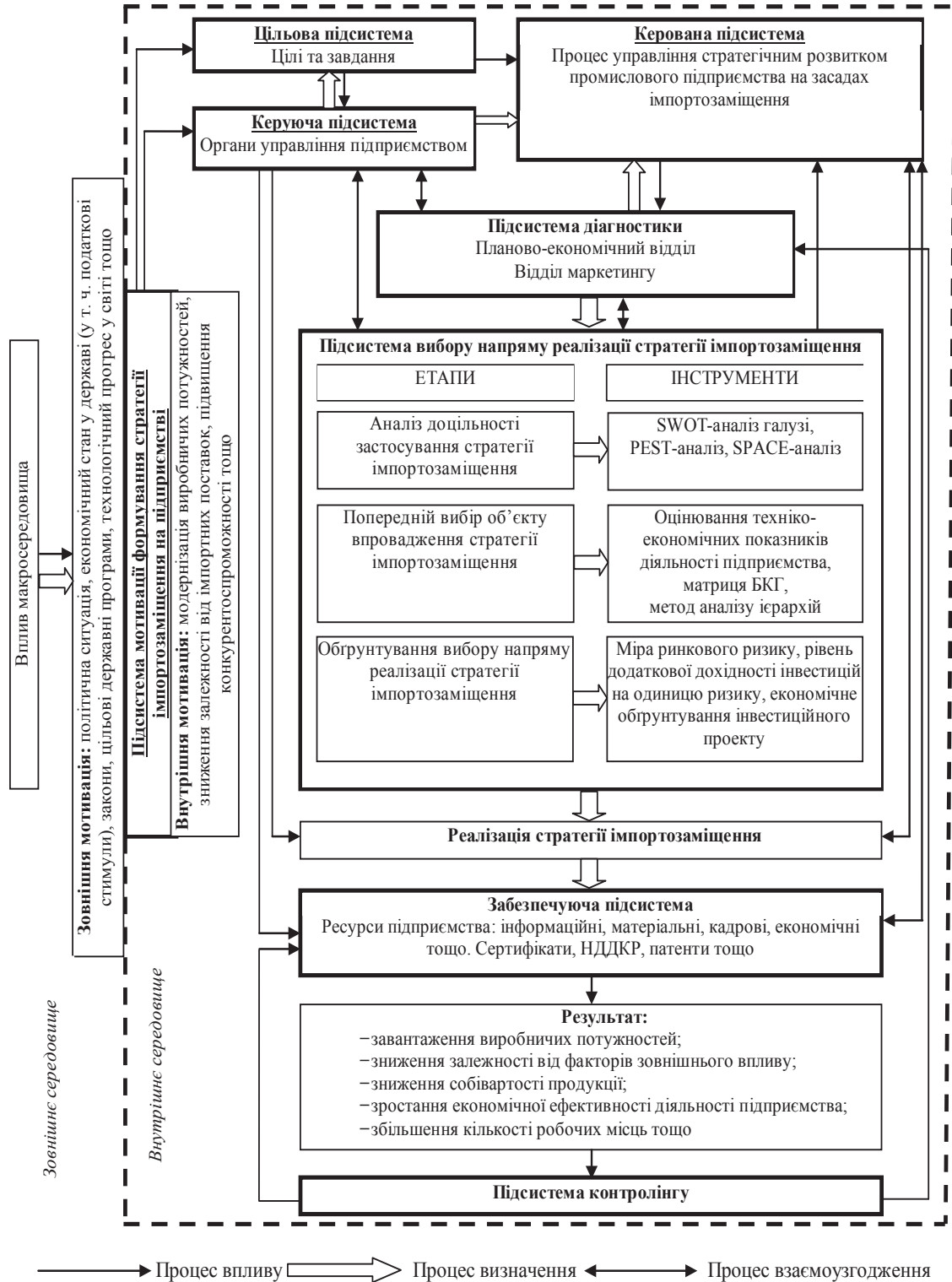

Рис. 2. Схема елементів організаційно-економічного механізму управління стратегією імпортозаміщення промислового підприємства

якості виробленого товару, технологій, застосованих на підприємствах, розвиток інновацій. Особливо це актуально для країни, чий рівень виробничих галузей відстає від рівня держав, з якими вона взаємодіє.

Сталий економічний розвиток бюджетоутворюючих галузей можливий насамперед лише в разі істотного збільшення рівня промислового самозабезпечення, тобто збільшення обсягів випуску власної продукції всередині країни. Ставка на самозабезпеченість є також наслідком нестабільності процесів, що відбуваються у світовій економіці, настороженим ставленням до іноземного капіталу й обмежень з боку держави, які насамперед стосуються інноваційних технологій та інноваційної продукції.

При цьому слід ураховувати, що при реалізації імпортозаміщення основним джерелом коштів для додання економіці спочатку імпульсу зростання на досить тривалу перспективу залишаться доходи експортного сектора. Для України це перш за все сировинний експорт. У той же час створюваний на імпортозамінних виробництвах товар повинен бути орієнтований не тільки на внутрішній ринок, але й на зовнішній, оскільки тільки в цьому випадку рівень конкурентоспроможності продукції буде зростати.

Потрібно також чітко уявляти, що імпортозаміщення – це не лише стратегія наздоганяючого розвитку, яка повинна не просто привести до становлення певного виробництва, а до розвитку цього виробництва на більш високому, ніж у конкурентів, рівні. Тільки розвиток високотехнологічних і наукомістких підприємств у галузі дозволить вийти на світовий ринок і скоротити залежність від сировинних ринків. Захист вітчизняного виробника не повинен призводити до застою в промисловості, оскільки обмеження конкуренції з боку іноземних виробників може знизити бажання підприємства займатися розвитком інновацій, підвищенням конкурентоспроможності виробленого товару і привести до повної залежності організації від державних субсидій. Неможливо тільки копіювати необхідні виробництва, потрібно також розвивати власні технології.

Говорячи про стратегію імпортозаміщення, необхідно розуміти, що це явно виражена форма «неопротекціонізму», яка у своїй основі суперечить принципам вільної міжнародної торгівлі. У даний час національна економіка, що динамічно змінюється, вимагає, щоб імпортозаміщення стало найважливішим елементом економічної політики та інструментом досягнення головної мети держави – виходу на позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами і послугами.

На рис. 2 представлено механізм управління стратегією імпортозаміщення промислового підприємства, що являє собою комплекс елементів, узгодження яких призводить до виконання головної мети діяльності підприємства, а саме максимізації прибутку.

Додержання запропонованого механізму дозволить раціоналізувати систему організаційно-управлінських заходів переходу від імпортоорієнтованої до експортоорієнтованої моделі функціонування підприємства.

Стає очевидним те, що новітні підходи до процесу виробництва конкурентоспроможної продукції дозволять промисловим підприємствам адаптуватися до мінливих умов макросередовища та у перспективі вийти на міжнародні ринки збуту.

Висновки. Таким чином, основною характеристикою політики імпортозаміщення є індустріалізація економіки за допомогою обмеження і дискримінації імпорту. Політика імпортозаміщення ґрунтується на створенні сприятливого середовища для зростання національної промисловості. Іншими словами, проведення політики імпортозаміщення передбачає створення штучних стимулів (зовнішньоторговельних, валютних, технічних, адміністративних тощо) для розвитку окремих галузей вітчизняної промисловості з метою підвищення їхньої конкурентоспроможності на внутрішньому ринку. Діяльність по зниженню імпортоємності продукції вітчизняного виробництва є важливою та актуальною, у сучасних ринкових умовах дії підприємства мають бути спрямовані на пошук балансу експортно-імпортних операцій. Розробка даної моделі потребує детального дослідження.

Список літератури:

1. Ансофф І. Стратегическое управление / И. Ансофф ; сокр. пер. с англ. – М. : Экономика, 1989. – 520 с.
2. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М. : Дело, 1992. – 704 с.
3. Барташевська Ю.М. Розвиток машинобудування України: стан, проблеми, перспективи / Ю.М. Барташевська // Європейський вектор економічного розвитку. – 2010. – № 1(8). – С. 19–25.
4. Пріоритети політики імпортозаміщення у стратегії модернізації промисловості України / О.В. Собкевич, А.І. Сухоруків, А.В. Шевченко [та ін.] ; за заг. ред. Я.А. Жаліло. – К. : НІСД, 2012. – 71 с.
5. Крамської Д.Ю. Формування та моніторинг інноваційної політики підприємства / Д.Ю. Крамської, Н.А. Гайдамака // Стратегії інноваційного розвитку економіки України проблеми, перспективи, ефективність. Секція 4. Управління інноваційними та інвестиційними процесами ; НТУ «ХПІ». – 2012. – С. 203–207
6. Мазараки А.А. Теоретические и методологические основы формирования интеграционной стратегии предприятий / А.А. Мазараки, М.В. Босовская // Бизнес Информ. – 2013. – № 7 – С. 299–308.
7. Мельник Т. Перспективи імпортозаміщення в Україні / Т. Мельник, К. Пугачевська // Вісник КНТЕУ. – 2015. – № 2(100). – С. 16–33.
8. Михайлова Л.І. Оцінка динаміки вектор-структури експорту продукції машинобудування вітчизняними підприємствами / Л.І. Михайлова, О.Ю. Слабоспицька // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 2. – С. 164–172.
9. Федулова Л. Тенденції розвитку високотехнологічного сектору економіки України / Л. Федулова // Економіст. – 2009. – № 1. – С. 34–41.
10. Якубовський М.М. Реструктуризація промисловості як засіб подолання імпортої залежності економіки України / М.М. Якубовський // Національне господарство України: теорія та практика управління : зб. наук. праць. – К. : Ін-т економ. та прогноз. НАН України, 2011. – С. 100–112 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/NacGosp/index.html.
11. Гитман Л.Дж. Основы инвестирования / Л.Дж. Гитман, М.Д. Джонк. – М. : Дело, 1997. – 1008 с.
12. Генова С.И. Оптимизация процесса планирования ассортимента продукции в рамках маркетинговой деятельности предприятия : дис. ... д-ра экон. наук : спец. 08.00.06 / С.И. Генова. – Кишинев, 2006. – 154 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1209>.
13. Довбенко В.І. Вибір напрямків інноваційного розвитку підприємств за умов змін стану ринку / В.І. Довбенко // Логістика. – Львів : НУ «Львівська політехніка», 2010. – № 690. – С. 248–254.

Ващенко Т. В.

Сумський державний університет

АКТУАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ІМПОРТОЗАМЕЩЕННЯ В КОНКУРЕНТНІЙ СРЕДІ ПРОМИШЛЕНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Резюме

Исследованы теоретические и практические аспекты проблемы формирования и реализации стратегии управления промышленным предприятием на основе импортозамещения. Рассмотрены проблемы, побуждающие отечественного производителя к поиску новых подходов управления процессами производства продукции, и результаты реализации стратегии импортозамещения. Предложен комплекс элементов организационно-экономического механизма управления стратегией импортозамещения промышленного предприятия.

Ключевые слова: диверсификация, импортозамещение, экспорт, импорт, стратегия предприятия, организационно-экономический механизм управления.

Vashchenko T. V.

Sumy State University

ACTUALIZATION OF THE IMPORT SUBSTITUTION STRATEGY FOR THE INDUSTRIAL ENTERPRISES WITHIN THE COMPETITIVE ENVIRONMENT

Summary

There were investigated the theoretical and practical aspects of the development and implementation of strategies for managing industrial enterprise on the basis of import substitution. The problems that encourage domestic producers to seek new approaches management processes of production and the results of implementing the strategy of import substitution are considered. The complex elements of organizational and economic mechanism of import substitution strategy of industrial enterprise are suggested.

Keywords: diversification, import, export, import, enterprise strategy, organizational and economic mechanism of governance.

УДК 658.7:631.1

Герелиця Н. Є.

Житомирський національний агроекологічний університет

УПРАВЛІННЯ ПОСТАЧАнням ОКРЕМИХ ОБОРОТНИХ ЗАСОБІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Проаналізовано можливості адаптації моделей логістики до умов сучасного агробізнесу. Установлено певні рамки використання математичних методів для формування величини оптимального розміру замовлення. Для значущості дослідження та доведення його практичного значення виконано розрахунки моделі постачання певного виду оборотних засобів, характерних для більшості сільськогосподарських підприємств України.

Ключові слова: матеріалопотік, закупівельна логістика, оптимальний розмір поставки, багатонаменклатурна поставка, сумарні витрати, сільськогосподарське підприємство.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток інформаційних технологій, динамізм розвитку аграрної сфери та її інтеграція в різні сфери діяльності зумовлюють пошук важелів зменшення витрат на логістичні операції, що складають значну частину витрат на виробництво сільськогосподарської продукції. Поява досліджень із сільськогосподарської логістики дає змогу сформувати інструментарій пошуку та зменшення додаткових витрат у системі забезпечення, виробництва та збуту. З огляду на вищезазначене, можемо стверджувати, що виокремлення процесу постачання та матеріально-технічного забезпечення аграріїв в окрему сферу досліджень є нагальною проблемою, що наразі потребує розроблення інструментарію її вирішення з можливістю застосування в сільгоспідприємствах незалежно від їхньої спеціалізації, обсягів виробництва чи географічного розташування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення процесів менеджменту постачання тісно

переплітається з логістикою та розкривається через науку логістичного менеджменту. Аналізуючи наукові дослідження стосовно аграрного сектора економіки, варто приділити увагу здобуткам таких науковців, як Битов Б.П. [1; 2], Косарева Т.В. [3; 4], Ворожейкіна Т.М. [5], якими сформовано певну теоретичну основу функціонування сільськогосподарської логістики. Осовська Г.В. [6] та Величко О.П. [7] розглядають виробничі агрологістичні системи підприємств як об'єкти менеджменту з послідуочим застосуванням методичного інструментарію до управління ними. У дослідженнях Перебийноса В.І. [8] та Перебийноса О.В. [9], Вергуна М.Г. [10], Мороза О.В. та Музики О.В. [11] процес постачання розглядається як складова транспортного обслуговування сільськогосподарських товаровиробників, де об'єктом управління слугує не процес постачання, а процес транспортування з мінімально можливими витратами. Варто відмітити дослі-